

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 47 став 1 точка 6 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10, 123/12, 43/14, 153/15 и 6/16) и член 24 став 3 од Законот за девизното работење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 34/01, 49/01, 103/01, 51/03, 81/08, 24/11, 135/11, 188/13, 97/15, 153/15 и 23/16), Советот на Народната банка на Република Македонија донесе

О Д Л У К А

**за начинот и условите за отворање и водење сметки на нерезиденти
(„Службен весник на Република Македонија“ бр. 42/16)**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со оваа одлука се пропишуваат начинот и условите под кои банката може да отвори и да води сметки на нерезиденти во странска валута и во денари.

За потребите на оваа одлука, под банка се подразбира банка којашто согласно со Законот за банките може да врши платен промет со странство.

За потребите на оваа одлука, под поимот сметка се подразбира трансакциска сметка на нерезидент правно или физичко лице, преку која се вршат наплати и плаќања од трансакции со резиденти, пренос на средства со нерезиденти, како и уплати и исплати во ефективни странски и домашни пари, согласно со Законот за девизното работење и други подзаконски акти донесени врз основа на овој закон.

За потребите на оваа одлука, под нерезидент се подразбира лицето коешто е определено како нерезидент, согласно со Законот за девизното работење.

II. НАЧИН И УСЛОВИ ЗА ОТВОРАЊЕ СМЕТКИ НА НЕРЕЗИДЕНТИ

2. Банката може да отвори сметка на барање на нерезидентот, законскиот застапник на нерезидентот или на друго лице овластено од нерезидентот или законскиот застапник.

3. Пред да отвори сметка, банката задолжително го утврдува идентитетот на нерезидентот, неговиот законски застапник или на лицата овластени од нив за отворање/работење со сметката, врз основа на документацијата пропишана со оваа одлука.

Банката ги идентификува лицата од ставот 1 од оваа точка врз основа на следнава документација:

3.1. Нерезидент правно лице:

- за правно лице и неговиот законски застапник - извод од трговскиот регистар или друг регистар каде што се води евиденцијата за правните лица во земјата во која е регистриран субјектот не постар од три месеци, од кој може да се утврди датумот на неговото основање, називот, адресата, седиштето, законскиот застапник и дејноста којашто ја врши;
- за нерезидент дипломатско претставништво на странска земја или претставништво на меѓународна организација и нивниот законски застапник - документ издаден од Министерството за надворешни работи на Република Македонија или решение за упис или тековна состојба од трговскиот регистар и регистарот на други правни лица од регистарот на Централниот регистар на Република Македонија;
- за лицата овластени за отворање/работење со сметката на нерезидентот од алинеја 1 и 2 од оваа потточка - документ за лична идентификација и писмено овластување потпишано од законскиот застапник заверено на нотар.

По исклучок на став 1 алинеја 3 од оваа потточка, за лицата овластени за отворање/работење со сметката на нерезидентот странска банка, не е потребно доставување документ за лична идентификација и писмено овластување потпишано од законскиот застапник.

3.2. Нерезидент физичко лице:

- за сопственикот на сметката - важечка патна исправа или важечка лична карта ако лицето доаѓа од држава членка на Европската Унија или од држава со која Република Македонија има склучено билатерална спогодба за прекугранично патување на државјани на двете земји, од кои се утврдува постојаното место на живеење во странство. Доколку во патната исправа или во личната карта не е наведено постојаното место на живеење во странство, банката е должна да го обезбеди овој податок преку сигурни и независни извори или преку изјава потпишана од нерезидентот во која е наведено постојаното место на живеење во странство. Писмената изјава не се прифаќа за нерезиденти од соседните земји на Република Македонија.
- за законскиот застапник - важечки документ за лична идентификација, како и доказ дека лицето е законски застапник;
- за лицата овластени за отворање/работење со сметката на нерезидентот - важечки документ за нивна лична идентификација; писмено овластување потпишано од нерезидентот или неговиот законски застапник заверено на нотар (ако овластеното лице се појавува во банката во отсуство на имателот на сметката или неговиот законски застапник).

При отворањето на сметка на нерезидентот физичко лице од став 1 од оваа потточка, банката е должна да го информира физичкото лице за добивањето третман на резидент согласно со регулативата во Република Македонија којашто се однесува на странски физички лица кои во Република Македонија престојуваат привремено со работна виза или виза за престој од најмалку шест месеци. Странско физичко лице коешто се идентификува со документ издаден од Министерството за надворешни работи (дипломат) има статус на нерезидент.

4. При отворањето на сметката, банката може да побара од нерезидентот и друга документација согласно со своите интерни акти, како и податоци за контакт со нерезидентот.

5. Документацијата потребна за идентификација на нерезидентот од точката 3 од оваа одлука се доставува во оригинал или во фотокопија заверена од овластено лице (нотар).

Банката задолжително задржува копија од доставената документација.

6. При отворање девизна или денарска сметка на нерезидент, банката е должна да склучи договор со клиентот. Со договорот задолжително се регулираат најмалку следниве аспекти:

- начинот на отворање, водење и затворање на сметките;
- начинот на кој задолжително се врши ажурирање на документацијата за нерезидентот;
- начинот на прием и извршување на налозите за плаќање и наплата;
- известувањето за направените приливи и одливи на сметките;
- видот на трошоците, провизиите или други надоместоци поврзани со работењето на сметката коишто клиентот има обврска да ѝ ги плаќа на банката и начинот на известување во случај на нивна промена.

Договорот од ставот 1 од оваа точка го потпишуваат нерезидентот и банката, односно лицата овластени за нивно застапување или лицата коишто тие ќе ги овластат. Договорот за отворање сметка со нерезидент може да биде потпишан и со квалификуван сертификат издаден од овластен издавач во земјата или странство.

Доколку банката и нерезидентот се договараат за отворање повеќе сметки, тие се должни да склучат посебни договори за секоја сметка.

III. НАЧИН НА ВОДЕЊЕ НА СМЕТКИТЕ НА НЕРЕЗИДЕНТИТЕ

7. Банката може да отвори повеќе сметки во странска валута или во денари на еден нерезидент без разлика дали станува збор за едновалутна или повеќевалутна сметка.

Банката е должна да има електронски систем преку кој во секој момент ќе има пристап до сите сметки на нерезидентот, преку повикување на идентификацискиот број на нерезидентот.

Банката не смее на физичко лице коешто има статус на нерезидент и има отворено денарска и/или девизна сметка, во исто време, да му отвори и/или да води девизна и/или денарска сметка со статус на резидент.

Доколку настанат услови за промена на статусот од нерезидент во резидент, банката е должна да изврши промена на нерезидентскиот статус на физичкото лице. Од денот на промената на статусот, физичкото лице во платниот промет во земјата и странство ќе настапува со статус на резидент.

8. Банката е должна да врши ажурирање на документацијата за идентификација на нерезидентите.

Банката не може да му дозволи на нерезидентот да врши одлив преку сметката, сè до ажурирањето на потребната документација согласно со оваа одлука (ограничена сметка).

9. Банката е должна, на лесно достапен начин, да ги објавува видот и висината на трошоците, надоместоците и провизиите поврзани со работењето со сметката.

10. Банката е должна да воспостави интерни акти во кои ќе бидат уредени динамиката и потребната документација за ажурирање на податоците за нерезидентот, начинот на објавување на видот и висината на трошоците, надоместоците и провизиите поврзани со работењето на сметките и начинот на известување за нивната промена, како и начинот на воспоставување и водење евиденција за ограничените сметки.

11. Со средствата на сметките на нерезидентот правно лице располага законскиот застапник, или лицето овластено од него. Со средствата на сметките на нерезидентот физичко лице располага сопственикот на сметката, законскиот застапник или лицето овластено од нив.

12. Наплата на и плаќања од сметките на нерезидентот за намирување на побарувањата и обврските врз основа на трансакции со резиденти, како и преносот на средства меѓу нерезиденти се вршат согласно со прописите коишто го регулираат платниот промет со странство.

13. Банката може да прима уплати во ефективни странски пари на нерезидентните сметки. При уплатувањето согласно со прописите во Република Македонија, се поднесува и образец за пријавување ефективни странски и домашни пари и чекови коишто резидентите и нерезидентите ги внесуваат или ги изнесуваат од Република Македонија, издаден од Царинската управа на Република Македонија.

Образецот од став 1 на оваа точка може да се употреби повеќе пати во рок од пет работни дена. Банката ја евидентира секоја уплата на ефективните странски пари на нерезидентна сметка, како и на оригиналниот образец и задржува фотокопија од него во својата евиденција.

За целите на спроведувањето на оваа одлука, образецот од ставот 1 на оваа точка важи пет работни дена од датумот на неговото издавање.

Банката може да прима уплати на ефективни странски пари на нерезидентна сметка во странска валута без да се поднесе образецот од ставот 1 на оваа точка, во следниве случаи:

- во текот на еден месец, најмногу до износот за кој, согласно со прописите, при влегувањето во Република Македонија не се издава задолжително писмена потврда;
- ако средствата потекнуваат од непотрошените ефективни странски пари претходно повлечени од неговите сметки, во период од три месеци од денот на повлекувањето;
- ако средствата потекнуваат од продажба на производи на патници во авион. Овие средства може да се уплатат на сметката во странска валута од страна на авиокомпанијата нерезидент којашто превезува

патници од или во Република Македонија, или од друг нерезидент врз основа на соодветен договор за преземање ефектива од оваа авиокомпанија и нејзина уплата на сметка.

14. Банката може да прима уплати на ефективни денари на денарски сметки на нерезиденти во случај кога тие потекнуваат од:

- продадени сопствени превозни документи од претставништва на странски лица коишто во Република Македонија вршат агенциски работи во воздушниот сообраќај, врз основа на склучени меѓудржавни спогодби за редовен воздушен сообраќај;
- непотрошените ефективни денари претходно повлечени од неговите сметки во период од три месеци од денот на повлекувањето;
- продажба на производи на патници во авион. Овие средства може да се уплатат на сметката во домашна валута од страна на авиокомпанијата нерезидент којашто превезува патници од или во Република Македонија, или од друг нерезидент врз основа на соодветен договор за преземање ефектива од оваа авиокомпанија и нејзина уплата на сметка;
- во текот на еден месец, најмногу до износот за кој, согласно со прописите, при влегувањето во Република Македонија е дозволено слободно внесување ефективни домашни пари.

15. Ограничувањата за уплата во ефективни странски и домашни пари од точките 13 и 14 на оваа одлука не се однесуваат на дипломатските претставништва на странски земји, претставништвата на меѓународните организации од потточка 3.1 став 1 алинеја 2 на оваа одлука, како и на странските физички лица идентификувани со документ издаден од Министерството за надворешни работи.

IV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

16. Со влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за начинот и условите за отворање и водење на сметки на нерезиденти („Службен весник на Република Македонија“ бр. 41/07, 105/07, 78/08, 139/08, 87/12 и 87/14).

17. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавување во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 мај 2016 година.

О.бр.02-15/II-7/2016
25 февруари 2016
Скопје

Гувернер
и претседавач
на Советот на Народната банка на
Република Македонија
Димитар Богов